

Väylävirasto
Trafikledsverket

Xxx väylänhoito 202x-202x
Sanktiot ja bonukset, pvm. xx

Sisältö

1	Yleistä	3
2	Sanktiot	3
2.1	Yleistä	3
2.2	Kirjallinen muistutus	4
2.3	Sakot	4
2.4	Tilaajan aloitteesta tehtävä urakoitsijan vastuuhenkilön vaihto	6
2.5	Sopimuksen purkaminen	6
3	Urakan vastuuhenkilön vaihtaminen	6
4	Bonukset	7
4.1	Bonus korjausajasta	7
5	Laatulusausten mukaiset sanktiot	7

1 Yleistä

Tilaajan ja urakoitsijan välinen yhteistyö perustuu sopimusasiakirjoissa esitettyihin molemminpuolisiin oikeuksiin, velvollisuuksiin, vastuisiin ja vaatimuksiin sekä luotamukseen.

Laadun alituksella tässä asiakirjassa tarkoitetaan tilannetta, että urakoitsija ei ole toteuttanut laatuvaatimusten edellyttämiä toimenpiteitä toimenpideajassa tai ei ole toteuttanut niitä laadullisesti tai toiminnallisesti vaaditun tasoisina.

Tehtävän laiminlyönnillä tässä asiakirjassa tarkoitetaan tilannetta, että urakoitsija jättää kokonaan tekemättä tai aloittaa oleellisesti myöhässä laatuvaatimusten tai muiden asiakirjojen edellyttämän toimenpiteen.

Laadun alitusta ja tehtävän laiminlyöntiä arvioitaessa otetaan huomioon, esim. onko urakoitsija käyttänyt riittäviä resursseja. Lisäksi otetaan huomioon erityisen poikkeukselliset olosuhteet ja mahdollinen ylivoimainen este.

Poikkeamaraportilla tässä asiakirjassa tarkoitetaan urakoitsijan laatimaa kirjallista raporttia laadun alituksesta, tehtävän laiminlyönnistä, urakan toiminnallisten vaatimusten täyttämättä jäämisestä tai muusta tässä asiakirjassa sanktoidusta toiminnasta.

Poikkeamaraportti laadun alituksesta ja toiminnallisista poikkeamista on laadittava ja toimitettava tilaajalle poikkeamaa seuraavan arkipäivän (ma - pe) kuluessa. Poikkeamaraportin on oltava sisällöllisesti asianmukainen, jotta se katsotaan tehdyksi.

Lupaukset on esitetty sopimusasiakirjassa 4. Laatulupaukset. Tarjoaja on tarjouksessaan antanut lupausten yhteispisteet.

2 Sanktiot

2.1 Yleistä

Laadun alituksien tai tehtävien laiminlyöntien esiintyessä tai kun muuten on todettu puutteita urakoitsijan toiminnassa, on tilaajan käytettävissä seuraavat urakan suoritusta ohjaavat ja urakan toteutusta varmistavat toimenpiteet:

- Kirjallinen muistutus
- Kirjallinen muistutus ja sitä seuraava sakko
- Urakoitsijan vastuuhenkilön vaihto
- Sopimuksen purku.

Tässä asiakirjassa asetetut sanktiot määrätään riippumatta siitä, aiheutuuko sanktion perusteena olevasta toiminnasta/laiminlyönnistä tilaajalle vahinkoa. Urakoitsijan varsinaisesta vahingonkorvausvastuusta on määrätty urakkasopimuksessa ja Väylänhoitourakan yleisissä sopimusehdoissa. Jos sakotuksen perusteena oleva toi-

minta/laiminlyönti on aiheuttanut tilaajalle vahinkoa, maksetut sakot huomioidaan vahingon määrää arvioitaessa.

2.2 Kirjallinen muistutus

Kirjallisen muistutuksen tarkoituksena on dokumentoidusti ilmaista, että laatu tai toiminta ei ole toteutunut vaaditulla tavalla ja urakoitsijan edellytetään korjaavan toimintaansa. Tilaaja voi antaa kirjallisen muistutuksen joko omiin havaintoihinsa perustuen (omat mittaukset, laadunvalvontakonsultin raportti, Reimari-tiedot jne.) tai urakoitsijan laatiman poikkeamaraportin perusteella. Muistutukset kirjataan sähköiseen järjestelmään.

Työsuoritukseen liittyvä kirjallinen muistutus sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- tehtäväkokonaisuus, johon muistutus kohdistuu
- mahdollinen paikkatieto
- laadunallisuuden tai laiminlyönnin ajankohta
- kuvaus laadunallituksesta tai poikkeamasta

2.3 Sakot

Poikkeamat johtavat tilaajan määräämään sakkoon alla esitetyn taulukon mukaisesti.

Taulukko 1:

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	seuraavat kerrat
1. Sopimuksen vastainen toiminta	2 000	4 000	5 000
2. Kilpailuttamisvelvoitteen laiminlyönti	50 000	50 000	50 000
3. Ympäristöasioihin liittyvät laiminlyönnit	200	500	500
4. Tilaajan tekemän pistokokeen perusteella havaittu laadunallisuus, jota ei ole osoitettu urakoitsijan toimesta ennen pistokokeen tekemistä	200	500	500
5. Urakoitsijan raporteissa (esim. laaturaportissa tai päiväkirjoissa) todennettavasti on kirjattu tosiasioita vastaamattomia tietoja	2 % urakan vuosittaisesta tarjouksen mukaisesta tavoitehinnasta, enintään 5000 ja urakoitsijan edustajan vaihto		

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	seuraavat kerrat
<p>6. Työturvallisuuteen liittyvät vakavat puutteet, laiminlyönnit tai riskinotot, mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvallisuuspuutteet putoamissuojauksessa, työtelineissä tai kulkuteissä. - urakoitsijalla tai aliurakoitsijalla puuttuu nimettynä työturvallisuudesta vastaava henkilö - puutteet turvallisuussuunnitelmissa tai turvallisuus/ riskienhallintasuunnitelman puuttuminen tai sitä ei ole pidetty ajan tasalla - puutteet työmaahan perehdyttämisessä (perehdyttäminen tai sen dokumentointi puuttuu), kaluston tarkastustoiminnassa (useita tarkastamattomia koneita tai laitteita työmaalla) tai työmaalla työskentelee urakoitsija tai henkilö, joka ei ole merkitty työmaan henkilöluetteloon - työskentely alkoholin/huumausaineen vaikutuksen alaisena 	500	1000	2000
<p>7. Työturvallisuuteen liittyvät puutteet, laiminlyönnit tai riskinotot, mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - puutteet työntekijän suojavarusteissa (esim. suojakypärä, varoitusvaatetus jne.), henkilötunnisteen / kulkuluvan puuttuminen - puutteet työkoneissa/aluksissa (esim. peruutushälytinsä, sammutin puuttuu/tarkastus vanhentunut, varoitusvalaisin ei toimi) - telinekortin puuttuminen - työkohteen tai varastoalueen huomattava epäjärjestys - pelastautumisvälineet puuttuvat 	200	500	1000
<p>7. Liikenteenhoitoon tai työnaikaisista liikennejärjestelyistä tai niistä tiedottamiseen liittyvät vakavat puutteet tai laiminlyönnit, mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - AIS-laitteen toimimattomuus - ilmoitusmenettelyn laiminlyönti 	200	300	500
8. Urakan laatuaineistoja joudutaan niiden puutteellisuuksien takia tarkastamaan tilaajan toimesta enemmän kuin kaksi kertaa	-	-	1 000
9. Toimenpiteiden ja komponenttien kirjauksissa on puutteita ja virheellisyyksiä, joista on tilaajan puolelta jouduttu huomauttamaan enemmän kuin kerran (käytössä 2. urakkavuodesta eteenpäin)	-	200	500
10. Kauppamerenkulun turvalaitevian korjaus ylittää vasteajan (€/turvalaite/alkava vrk)	250	250	250
11. Muun väylän turvalaitevian korjaus ylittää vasteajan (€/turvalaite/alkava vrk)	100	100	100
13. Vuositarkastusten viivästyminen	0,2 % vuosittaisesta tarjouksen mukaisesta tavoitehinnasta kultakin alkavalta vuorokaudelta		

Sakon perusteena oleva toiminnallinen poikkeama	Samaan kategoriaan (alla nro:t 1,2,3 jne.) kohdistuvasta laiminlyönnistä määrättävät sakot, euroa		
	1. kerta	2. kerta	seuraavat kerrat
14. Laskutuksessa on havaittu virheellisyyksiä, joiden perusteella toimitettua laskua ei ole voitu hyväksyä	-	200	500

Tilaaajalla on oikeus korjata puute urakoitsijan kustannuksella, ellei urakoitsija korjaa puutetta valvojan määräämän kohtuullisen ajan kuluessa. Tällöin kustannukset peritään kaksinkertaisina urakoitsijalta. Tilaaajalla on myös oikeus pysäyttää työt, kunnes liikennettä vaarantavat epäkohdat on poistettu.

2.4 Tilaaajan aloitteesta tehtävä urakoitsijan vastuuhenkilön vaihto

Urakoitsijan edustajan vaihtoon on tilaaajalla oikeus, mikäli urakkaan on kirjattu viisi yksittäistä muistutusta tai muuten perittyä sakkoa. Vaihto ei ole automaatti, vaan tilaaajan harkinnanvarainen oikeus. Mikäli tilaaja sitä vaatii, on urakoitsijan vaihdettava urakan vastuunalainen työnjohtaja.

2.5 Sopimuksen purkaminen

Sopimuksen purkaminen on äärimmäinen keino sellaisissa tilanteissa, joissa kaikki muut edellä olevat keinot on jo käytetty, eikä toiminta edelleenkään vastaa asiakirjojen mukaisia vaatimuksia. Sopimuksen purkamisen toimintaperiaatteet on esitetty VYSE 54 §:ssä.

3 Urakan vastuuhenkilön vaihtaminen

Urakan vastuuhenkilön vaihtoon tarvitaan aina Tilaaajan kirjallinen lupa. Vastuuhenkilön vaihdostilanteessa tulee urakoitsijan osoittaa esittämänsä uuden vastuuhenkilön koulutus ja kokemus urakkaohjelman kohdan 6.1 mukaisesti.

Mikäli urakkaan vaihdettu vastuuhenkilö ei täytä tilaaajan esittämiä koulutus- ja kokemusvaatimuksia, on tilaaajalla oikeus periä sanktio, joka on 5 000,00 euroa kultakin kuukaudesta, kun vastuuhenkilö ei täytä tilaaajan vaatimuksia.

Edellä mainitun vastuuhenkilön osaamiseen ja kokemukseen liittyvän sanktion lisäksi tilaaajalla on oikeus periä urakoitsijalta sanktiota 25 000,00 euroa, jos urakoitsija vaihtaa vastuuhenkilön ilman tilaaajan hyväksymää pakottavaa syytä. Pakottavaksi syyksi katsotaan esim. tilanteet, jossa vastuuhenkilö ei ole enää urakoitsijan palveluksessa tai henkilövaihdon ei muusta syystä voida katsoa johtuvan urakoitsijas-

ta (sairausloma, perhevapaa ja armeija). Sanktiota ei myöskään peritä, mikäli tilaaja ja urakoitsija tästä erikseen yhdessä toisin sopivat.

Urakoitsija sitoutuu tilaajan vaatimuksesta vaihtamaan viivytyksettä ja veloituksetta vastuuhenkilön, jolta puuttuu riittävä ammattitaito tai joka ei muutoin Tilaaajan perustellun näkemyksen mukaan ole sopiva kyseiseen tehtävään.

Jos Urakoitsija ei kykene osoittamaan Tilaaajan käyttöön kohtuullisessa ajassa tämän hyväksymää vastuuhenkilöä, Tilaaajalla on oikeus irtisanoa sopimus VYSEn 54 §:n mukaisesti.

Urakoitsija vastaa kaikista kustannuksista, joita sille tai tilaajalle aiheutuu uuden vastuuhenkilön perehdyttämisestä. Urakoitsijalla ei ole oikeutta laskuttaa tilaajaa perehdyttämisajalta.

4 Bonukset

4.1 Bonus korjausajasta

Urakoitsija saa bonusta, mikäli kauppamerenkulun väylillä muiden kuin urakoitsijan havaitsemien vikojen korjaaminen pystytään tekemään 95 %:lle turvalaitteista alle 48 tunnin sisällä ilmoituksesta. Vika-aikoihin lasketaan kiireellisyysluokan 1 viat.

Bonuksen täyttyminen urakkavuonna todennetaan toteutettujen turvalaitteiden korjausaikojen keskiarvosta. Mikäli urakkavuoden päätyttyä todetaan, että urakoitsija on saavuttanut bonuksen vaatimat tavoitteet, maksetaan urakoitsijalle bonusta 10 000 €/urakkavuosi.

5 Laatulupausten mukaiset sanktiot

Laatulupausten osalta käytetään sanktioita, jotka pohjautuvat lupaus-ten toteutumiseen tai alittumiseen.

Kaikkien lupaus-ten vuosittaiset toteutumat tarkastellaan erikseen, jonka jälkeen niistä saadut pisteet lasketaan yhteen. Luvatus-ten yhteispistemäärän alittaminen johtaa kutakin alittuvaa pistettä kohden 0,22 prosentin sanktioon kyseisen urakkavuoden tarjouksen mukaisesta tavoitehinnasta.

Jos urakoitsija vääristää, väärentää tai muuten manipuloi lupauksen toteutumaa, niin urakoitsijalle langetetaan kohdan 2.3 taulukon 1 mukainen sanktio, ja ko. lupauksen toteutuma on nolla (0) pistettä kyseiseltä urakkavuodelta. Mikäli lupaus-ten tulkin- nassa ja pisteytyksessä ei päästä yhteisymmärrykseen tilaajan ja urakoitsijan kesken, käytetään yhteisesti sovittua kolmatta osapuolta asian ratkaisemiseksi.

Laskentaesimerkki 1: Urakoitsijan tarjouksessaan antamien lupausten yhteenlaskettu pistemäärä on 60 pistettä. Urakoitsijan urakkavuonna toteuttamien lupausten yhteenlaskettu pistemäärä on 50 pistettä. Tällöin urakoitsijalle määräytyvä sanktio on $10 \text{ [pistettä]} * 0,0022^*$ kyseisen urakkavuoden tarjouksen mukainen tavoitehintaa.